

gemeente
SCHIERMONNIKOOG

Aan: de gemeenteraad

Afzender: het college van B&W

Datum: 23 juni 2026

Onderwerp: Voortgang Buitenkans juni 2026

Inleiding

We hebben u toegezegd om u twee keer per jaar op de hoogte te houden van de voortgang van de Buitenkansprojecten. In december 2025 heeft u van ons voor het laatst een raadsbrief ontvangen (LIS 20 januari 2026) met de voortgang van de Buitenkansprojecten. Deze brief geeft een nieuw overzicht van de voortgang van alle Buitenkansprojecten.

Rijksoverheid

Gefinancierd door
de Europese Unie
NextGenerationEU

gemeente
SCHIERMONNIKOOG

Stand van zaken Buitenkans algemeen

De buitenkansprojecten

De € 10 miljoen inclusief btw aan projectenbudget is beschikbaar gesteld door het ministerie van toentertijd Klimaat en Groene Groei voor een impuls in de leefkwaliteit. Dit als gebiedsinvestering in de aanlandregio van de kabels van de windmolens op zee naar de Eemshaven. Dit geld is toegekend vooraf aan het voorgenomen besluit van de minister over het tracé dat Schiermonnikoog kruist. In de bestuursovereenkomst over deze rijksmiddelen is expliciet opgenomen dat dit budget los staat van de uiteindelijke keuze van de minister voor een tracé voor de elektriciteitskabel. Inmiddels is die keuze gemaakt. We blijven ons tegen dit tracé uitspreken.

U heeft in januari 2025 een principebesluit genomen over de verdeling van de € 10 miljoen over de Buitenkansprojecten en deze nogmaals bevestigd in januari 2026. De keuze voor de Buitenkansprojecten is gebaseerd op de consultatieronde bij de inwoners van december 2024 en het aanwezige draagvlak voor de projecten.

	Buitenkansproject	Gereserveerde bijdrage (inclusief BTW)
1	Zorg op het eiland	€ 4.000.000
2	Duurzame en betaalbare woningen	€ 1.500.000
3	Toekomstbestendige maatschappelijke gebouwen	€ 2.000.000
4	Tijdelijk onderdak seizoenspersoneel*	€ 750.000
5	Ontwikkeling Gouden Driehoek	€ 450.000
6	Nieuwe Route: eilanders aan zet	€ 1.300.000
	Totaal	€ 10 miljoen

* In de verantwoording richting het rijk is dit project ondergebracht bij het project duurzame en betaalbare woningen.

Financiën

Naast de inhoudelijke voortgang is het ook goed om te weten dat we inmiddels het merendeel van de bijdrage van de regiokassier hebben mogen ontvangen. In het najaar 2026 ontvangen we de resterende 30%. Concreet betekent dit dat we tot nu toe een bedrag van € 7 miljoen hebben ontvangen voor de Buitenkansprojecten van de € 10 miljoen en grofweg € 770.000 van de grofweg € 1,1 miljoen voor het ondersteuningsbudget. Beide bedragen zijn inclusief afdracht aan het btw-compensatiefonds.

Btw-compensatiefonds

Eerder hebben we u geïnformeerd met een raadsbrief van 31 maart 2026 (LIS 21 april 2026) over het btw-vraagstuk dat speelt rond de rijksbijdrage aan de Buitenkansprojecten. Het bleek dat de eerste inschatting van de afdracht van het rijk aan het btw-compensatiefonds voor Schiermonnikoog te hoog is geweest. Dit is complexe materie. Met hulp van adviesbureau Fiscaliade hebben we dit vraagstuk inzichtelijk gemaakt en via de regiokassier voorgelegd aan het rijk. Concreet heeft dit ertoe geleid dat de laatste afdracht in oktober 2026 van het rijk voor de Eemshaven-regio op € 0 is gezet en dat het eerder afgesproken bedrag van grofweg € 740.000 voor ons beschikbaar komt. Daar ontvangen we nog een gewijzigde beschikking voor van de regiokassier. Die van het rijk aan de regiokassier is inmiddels onderweg. Er blijft nog steeds een verschil over, maar wij verwachten het resterende verschil van grofweg € 70.000 te kunnen oplossen in de verdere uitvoering van de projecten.

Uitgaven

Financieel gezien zijn tot nu toe vooral voorbereidingskosten gemaakt, zoals projectleiding, financiële expertise, inhoudelijke expertise (architect), juridische expertise, taxateurs, en dergelijke. De projecten raken hierdoor steeds meer op stoom.

Voor het ondersteuningsbudget geldt dat per juni 2026 er € 465.000 ex btw is uitgegeven (en aanvullend nog grofweg € 60.000 is verplicht via uitgezette opdrachten). Van het ondersteuningsbudget resteert nog € 386.000 ex btw. Onderstaande tabel geeft dit in een overzicht weer.

Ondersteuningskosten	Dekking Buitenkans incl btw	Dekking Buitenkans ex btw	Realisatie ex btw	Verplicht	Saldo, incl. verplicht
Procesregie (regisseur en ondersteuning)	€ 423.500	€ 350.000	€ 227.318	€ 14.657	€ 108.025
Communicatie & Participatie (en bijeenkomsten e.d.)	€ 229.900	€ 190.000	€ 117.606	€ 31.525	€ 40.869
Overig (juridisch, financiën en intern uren)	€ 447.972	€ 370.225	€ 120.147	€ 12.486	€ 237.591
Totaal	€ 1.101.372	€ 910.225	€ 465.071	€ 58.669	€ 386.485

Communicatie

Op 15 april 2026 kwam het jeugdjournaal langs voor de kinderen die via Buitenkans Junior / de Schat van Schier hun eigen projecten kozen. Daarnaast is de Buitenkansbijlage bij de nieuwsbrief van de gemeente gelanceerd in april 2026. Een keer in de maand praten we inwoners en andere belangstellenden daarin bij over de Buitenkansprojecten. Het geeft de kans om eens een kijkje achter de schermen te nemen of wat dieper op een onderwerp in te gaan. Inmiddels zijn er twee edities verschenen, de derde verschijnt begin juli. Ook via bijeenkomsten blijven we inwoners betrekken. Bijvoorbeeld eind juni met een bijeenkomst over nieuwbouw in Oost.

Stand van zaken per Buitenkansproject

Buitenkansproject Zorg op het eiland: een zorgzame mienskip

We werken aan een duurzaam woon-zorgcentrum waarmee meer 24-uurszorg en dagbesteding op het eiland mogelijk wordt. Deze voorzieningen versterken de sociale basis en helpen mee om eilanders zo lang mogelijk op Schiermonnikoog te laten wonen. Zorg organiseren op een klein eiland blijft een uitdaging, maar dankzij de Buitenkansbijdrage kan de gemeente investeren in de noodzakelijke randvoorwaarden zodat zorgaanbieders ruimte zien om hun aanbod uit te breiden. Tegelijkertijd vraagt dit om betrokkenheid van de inwoners zelf – samen bouwen we aan een zorgzame mienskip.

De vergrijzing op Schiermonnikoog neemt de komende jaren verder toe. Tegelijkertijd staat de beschikbaarheid van zorgpersoneel onder druk en is passende huisvesting voor ouderen en zorgmedewerkers beperkt beschikbaar. Met het project Zorg op het Eiland werken gemeente, zorgorganisaties, vrijwilligers, mantelzorgers en andere partners aan een samenhangende aanpak waarin zorg en gemeenschap elkaar versterken.

Het doel is dat inwoners zo lang mogelijk op Schiermonnikoog kunnen blijven wonen, ook wanneer zij zorg of ondersteuning nodig hebben. Daarbij staat niet alleen professionele zorg centraal, maar ook de kracht van de gemeenschap. Het beoogde zorgcentrum vormt hiervoor de uitvalsbasis en bestaat uit het huidige Zorgmedisch Centrum (ZMC), zorggeschikte appartementen, dagbesteding en personeelshuisvesting.

Tegelijkertijd is het belangrijk realistisch te blijven. Niet alle zorg kan op een eiland worden georganiseerd. Voor complexe specialistische zorg, ziekenhuiszorg en situaties waarin intensieve ondersteuning nodig is, zullen inwoners ook in de toekomst aangewezen blijven op voorzieningen aan de vaste wal.

Welke stappen zijn gezet?

In het afgelopen jaar is gewerkt aan de voorbereiding van een toekomstbestendige woon-, zorg- en welzijnsstructuur voor Schiermonnikoog. Een belangrijk onderdeel hiervan is de voorbereiding van de aankoop van het ZMC, zodat de continuïteit van de eerstelijnszorg en de verdere ontwikkeling van een integraal zorgconcept kunnen worden geborgd. Daarnaast is gewerkt aan de planvorming voor de locatie Oude Riich, waar zes zorggeschikte appartementen, vier personeelsstudio's en gemeenschappelijke voorzieningen zijn voorzien. Ook is een pilot dagbesteding gestart, die inmiddels voorziet in een duidelijke behoefte onder inwoners. Tegelijkertijd zijn gesprekken gevoerd met zorgaanbieders, Noorderbreedte, het Zorgkantoor, zorgverzekeraars, WoonFriesland en andere partners over hun toekomstige rol binnen het concept. Verder is gewerkt aan de doorontwikkeling van mantelzorg- en vrijwilligersbeleid, de vorming van een zorgzame mienskip, en de inzet van slimme ICT-toepassingen.

Wat gaat er de komende tijd gebeuren?

In het komende halfjaar ligt de focus op het verder concretiseren van de plannen en het maken van de benodigde afspraken om tot realisatie te komen. Allereerst hopen we binnenkort de besluitvorming rondom de aankoop van het Zorgmedisch Centrum af te ronden. Daarnaast wordt een voorlopig ontwerp opgesteld voor de ontwikkeling van Oude Riich. Ook wordt verder gewerkt aan de versterking van de sociale basis door de doorontwikkeling van het mantelzorg-, vrijwilligers- en welzijnsbeleid. Met zorgpartijen worden afspraken vastgelegd over samenwerking, zorgverlening en de toekomstige organisatie van zorg op het eiland. Tegelijkertijd worden de eerste toepassingen van eHealth en digitale zorg voorbereid en ingevoerd. Tot slot worden de financiële, organisatorische en juridische randvoorwaarden verder uitgewerkt, zodat een solide basis ontstaat voor de daadwerkelijke realisatie van het project.

Financiën

Onderstaande tabel geeft inzicht in de begroting voor dit Buitenkansproject, inclusief btw. Op dit moment zijn vooral uitgaven gedaan in de voorbereidingskosten. Aan de projectleiding, financieel en juridisch advies is € 116.000 ex btw besteed van de € 413.000 begrote voorbereidingskosten ex btw (is € 500.000 inclusief btw).

Projectonderdelen	Dekking Buitenkans Incl. btw	Dekking Regiodeal	Wat levert het op?
Voorbereiding, advies, projectleiding	€ 500.000		Een uitvoerbaar project.
Ontwikkeling Oude Riich, inclusief aankoop ZMC	€ 3.400.000		Zekerstellen zorginfrastructuur en regie, en extra woon- en zorgcapaciteit.
Doorontwikkelen informele zorg (mantelzorg- en vrijwilligersbeleid)	€ 25.000		Een zorgzame mienskip. (In de regiodeal wordt een opleiding ontwikkeld.)
Onderzoek verduurzaming en kwaliteitsverbetering ZMC	-	€ 25.000	Lagere energielasten en toekomstbestendig vastgoed.
Ontwikkeling zorgopleiding Samen met Noorderpoort, Noorderbreedte en regiodeal.	€ 50.000	-	Zorgpersoneel.
eHealth	€ 25.000	€ 25.000	Verbetering werving en behoud personeel.
Totaal	€ 4.000.000	€ 50.000	

Buitenkansproject Duurzame en betaalbare woningen

We willen goede, duurzame en betaalbare huizen bouwen op het eiland. Voor starters, gezinnen en mensen die alleen wonen, maar allemaal een binding hebben met het eiland. Door als gemeente mee te betalen, kunnen we sneller duurzamere huizen bouwen die betaalbaar zijn en blijven.

We zijn bezig met verschillende woningbouwlocaties op het eiland. We zetten in op betaalbaarheid en zeer energiezuinige en duurzame woningbouw, waardoor de energielasten voor de bewoners laag zullen zijn.

Welke stappen zijn gezet?

In de raadsbrief van 17 november 2025 heeft u eerder een uitgebreide toelichting ontvangen. In het kort is de stand van zaken voor de woningbouwlocaties op dit moment als volgt.

- **Oost:** het stedenbouwkundig plan is in december 2025 aangepast en de Grondexploitatie door u vastgesteld. Eind juni is er een informatiemarkt voor geïnteresseerden.
- **Oude Centrale:** we zijn inmiddels van planvorming overgegaan in planuitwerking, het gebouw is gesloopt en de locatie is bouwrijp gemaakt. In juni ligt bij u besluit voor over het Beeldkwaliteitsplan en de Grondexploitatie.
- **Boelensschool:** in maart 2026 hebben we een informatiebijeenkomst gehouden voor geïnteresseerden voor een collectieve woonvoorziening in dit bestaande gebouw. Er is interesse en daarmee voldoende reden om deze woonvorm verder te onderzoeken.
- **Oude busremise:** hiervoor hebben wij een stedenbouwkundig kader laten opstellen dat richting geeft aan een mogelijke woningbouwontwikkeling. Over dit kader zijn de eerste gesprekken met de corporatie gevoerd om dit gelijktijdig met de Oude Centrale te bouwen.

Wat gaat er de komende tijd gebeuren?

- **Oost:** na de aankomende zomer bieden wij u het aangepaste Beeldkwaliteitsplan ter vaststelling aan. Vervolgens organiseren wij ook een marktverkenning en vervolgens een aanbesteding met als doel om een bouwer aan ons te binden.
- **Oude Centrale:** na de zomer kan de planologische procedure worden opgestart. We willen graag dat er begin 2027 gebouwd kan worden aan de sociale huurwoningen door WoonFriesland.
- **Boelensschool:** om ervoor te zorgen dat het plan voor de Boelensschool aansluit bij de wensen van onze inwoners wordt er op dit moment geëncquêteerd. Deze input helpt ons om het project verder vorm te geven. Na de zomer volgt een vervolgbijeenkomst.
- **Oude busremise:** op basis van de gesprekken met de corporatie nemen wij passende vervolgstappen. Onze voorkeur gaat uit naar sociale huurwoningen op deze locatie. Hierbij houden wij ook het financiële aspect nauwlettend in de gaten.
- **LOC:** hier gaan we op termijn huisvesting voor specifieke doelgroepen ontwikkelen, maar de focus ligt eerst bij de ontwikkeling van de andere locaties.

Wonen blijft een vast agendapunt op de vergaderingen van de gemeenteraad. De verantwoordelijk wethouder praat u dan bij over de laatste stand van zaken.

Financiën

Wij hebben een leidraad ontwikkeld over hoe om te gaan met Buitenkansbudget voor dit project, rekening houdend met bijvoorbeeld het Regio Deal budget. Uitgangspunt is dat de inzet van gemeenschapsgeld een gemeenschappelijke en houdbare meerwaarde moet hebben. Met de extra bijdragen dempen wij de kosten, waardoor de woningen voor de eindgebruiker betaalbaarder worden. We zetten de middelen in voor de aankoop van grond, algemene kosten per project, zoals inschakelen expertise, directe plankosten, zoals sloop en sanering en duurzaamheidsmaatregelen. Op basis van de leidraad is het budget voor nu als volgt verdeeld. Vanwege actualiteiten en nieuwe

inzichten kan dit nog worden aangepast. Dit is de afgelopen periode gedaan vanwege de onverwachte substantiële extra kosten voor sanering en sloop bij de Oude Centrale. Het budget dat eerder aan de buitenruimte van het Maritiem Kwartier was toegekend, is ingezet voor de extra € 200.000 aan kosten.

	Locatie	Maatregel	Dekking Buitenkans Incl. btw	Dekking Regio Deal	Wat levert het op? (onder voorbehoud)
1	Oude Centrale	a. Voorbereidingskosten b. Sanering en sloop c. Buitenruimte Maritiem Kwartier d. Aanvullende bouwkosten	€ 100.000 € 350.000 - -	€ 50.000 € 150.000 - € 200.000	20 huurwoningen
2	Boelensschool	Haalbaarheidsonderzoek en voorbereidingskosten	€ 75.000		± 6/8 woningen
3	Oost, LOC en Oude Riich	Verdeling afhankelijk van Grex, doorrekening erfpacht (Oost)	€ 400.000	€ 300.000	16 koopwoningen Zorgwoningen, doelgroepen, maatschappelijke functies
4	Busremise	Aankoop Voorbereidingskosten	€ 300.000 € 100.000	€ 200.000	± 6/8 huurwoningen
5	Maatregelen duurzaamheid	Waterbesparing, energievoorziening, ed.	€ 175.000		o.a. minder financiële lasten voor eindgebruiker
	Totaal		€1.500.000	€ 900.000	

De meeste kosten voor het Buitenkansbudget zijn gemaakt voor de sloop en het bouwrijp maken van de Oude Centrale. De werkzaamheden zijn klaar en het hierboven genoemde budget hiervoor is op. Er worden op dit moment advieskosten gemaakt voor de Boelensschool (€ 8.000) en Oude busremise (€ 17.500) ex btw. Daarnaast is een kader opgesteld voor duurzame woningbouw, van belang voor alle locaties. Hier is € 17.000 ex btw aan uitgegeven. Het merendeel van het budget is daarmee nog beschikbaar voor de uitvoering en realisatie van duurzaam en betaalbare woningen.

Buitenkansproject Tijdelijke huisvesting seizoenspersoneel

Op het eiland hebben we veel seizoenkrachten die goede tijdelijke huisvesting nodig hebben. Zo helpen we personeelstekorten te verminderen, wordt de overlast in bestaande woonwijken minder en kan iedereen goed wonen op Schiermonnikoog. Het vergroot dus de leefbaarheid van iedereen.

Er blijft behoefte bestaan aan goede tijdelijke huisvesting voor seizoenspersoneel. Tegelijk blijkt de realisatie complex door de beperkte ruimte op het eiland en door provinciale en planologische regels op de beoogde locatie.

Welke stappen zijn gezet?

We hebben de gesprekken met de provincie over de mogelijkheden voor piekhuisvesting op agrarische erven vervolgd. Voor deze locaties is een buitenplanse afwijking van het omgevingsplan nodig. Daarbij speelt ook de provinciale verordening een belangrijke rol. In de gesprekken met de provincie onderbouwen we waarom op Schiermonnikoog behoefte is aan maatwerk, onder andere omdat woon-werkverkeer nauwelijks mogelijk is en er weinig alternatieve locaties beschikbaar zijn. Het belangrijkste discussiepunt is nog steeds de vraag of deze vorm van verblijf juridisch moet worden gezien als wonen of als logies. Dit maakt een allesbepalend verschil. Met een woonfunctie is huisvesting van seizoenpersoneel op de agrarische bedrijven niet mogelijk. Er is nog geen doorbraak bereikt.

In de tussentijd zijn we wel verder gegaan met de uitwerking van deze beoogde locaties. We hebben samen met de agrarische ondernemers en met potentiële leveranciers van units gesproken over aantallen, het type units en de praktische inpassing op de erven. Inmiddels is er een principekeuze

gemaakt voor een combinatie van units met drie eenpersoonskamers en enkele units met gedeelde voorzieningen. Daarnaast wil één ondernemer een bestaande schuur inpandig verbouwen voor huisvesting. Op dit moment gaat het in totaal om ongeveer 25 overnachtingsplaatsen voor een eerste geïnventariseerde behoefte van 60 overnachtingsplaatsen in het totale seizoen en 120 voor de piekmaanden.

Daarnaast verkennen we een langere termijn alternatief ergens aan de rand van het dorp. Het gaat om één of meer mogelijke percelen, waaronder grond van het Rijksvastgoedbedrijf. Zo'n locatie zou gebruikt kunnen worden voor clustering van units, eventueel met beheer op één plek. Aanvullend op of in plaats van huisvesting op de agrarische erven. Deze route is voor de langere termijn interessant, maar niet eenvoudig op korte termijn haalbaar. Deze keuze willen we laten aansluiten op de actualisering van de Omgevingsvisie. Voor een dergelijke locatie zal ook een aparte gebiedsvisie nodig zijn.

De conclusie op dit moment is dat realisatie van huisvesting voor seizoen 2026 niet haalbaar is gebleken. De gesprekken met de provincie lopen nog door. Als daarin alsnog een positieve uitkomst wordt bereikt, is realisatie voor seizoen 2027 nog wel mogelijk. Voor een meer structurele oplossing moet rekening worden gehouden met een langere doorlooptijd.

Wat gaat er de komende tijd gebeuren?

De komende periode zetten we de gesprekken met de provincie voort. Daarbij richten we ons eerst op duidelijkheid over de agrarische locaties, omdat die een kortetermijnoplossing bieden en nu al het meest concreet zijn uitgewerkt. Als daar een doorbraak mogelijk blijkt, bezoeken we de agrarische ondernemers opnieuw, samen met een financieel specialist. Dan werken we de exploitatie, de voorlopige huurprijzen en de verhuurvoorwaarden verder uit. Daarna gaan we opnieuw in gesprek met horeca- en recreatieondernemers om serieus commitment op te halen voor afname van de plekken voor seizoen 2027. Dan moet duidelijk worden of er voldoende vraag en bereidheid is om de huisvesting ook daadwerkelijk te gebruiken tegen voorwaarden die passen bij een sluitende exploitatie.

Tegelijk blijven we verkennen of er op of nabij de dorpsrand een alternatieve locatie beschikbaar kan komen voor een meer structurele voorziening. Deze verkenning sluit aan bij de voorkeur van de provincie om wonen meer langs de randen van het dorp op te lossen. Met de overige Waddeneilanden is afgesproken dat na afloop van dit project gezamenlijk richting de provincie wordt opgetrokken voor een meer structurele oplossing in de provinciale verordening voor tijdelijke huisvesting van personeel op de Waddeneilanden.

Samenvattend zetten we op korte termijn nog in op duidelijkheid voor de agrarische locaties, met als doel realisatie voor seizoen 2027. Voor een aanvullende of meer structurele oplossing moet rekening worden gehouden met een langere doorlooptijd. Wij houden u op de hoogte.

Financiën

De begroting voor dit project is opgenomen in de onderstaande tabel.

Projectonderdelen	Dekking Buitenkans	Dekking Regio Deal	Toelichting
Voorbereiding, advies, projectleiding	€ 100.000	€100.000	De voorbereiding is complex en vraagt extra inzet op o.a. het vlak van ruimtelijke ordening, juridisch en financieel.
Subsidie units	€ 650.000	-	Voor agrariërs / ondernemers.
Totaal	€ 750.000	€ 100.000	

Er zijn inmiddels € 86.500 aan kosten gemaakt voor de voorbereiding. We verwachten de komende tijd nog extra inzet nodig te hebben op ruimtelijk, juridisch en financieel gebied. De voorbereiding blijkt nog complexer dan vooraf gedacht en ingeschat.

Piekhuisvesting is ook een onderwerp in de Regio Deal van de Waddeneilanden. Dit vraagstuk speelt ook op de andere eilanden. We hebben een aanvraag gedaan voor een bijdrage uit het Regio Deal budget van € 100.000. Begin juni 2026 is die aanvraag goedgekeurd. Dit betekent concreet dat extra kosten in de voorbereiding niet ten koste gaan van de subsidieruimte. Wanneer er voorbereidingsbudget over blijft, komt dat beschikbaar als subsidie.

Buitenkansproject Maatschappelijke gebouwen klaar voor de toekomst

Op het eiland wordt voor samenkomsten gebruik gemaakt van maatschappelijke gebouwen zowel van de gemeente als van derden. Deze willen we verduurzamen en klaar maken voor de toekomst. Zo zorgen we ervoor dat we met elkaar voor lange tijd gebruik kunnen blijven maken van de gebouwen en de activiteiten die er plaatsvinden. De maatschappelijke gebouwen hebben een belangrijke rol voor de mensen op het eiland. De bijeenkomsten in de gebouwen versterken de onderlinge verbondenheid tussen de eilanders.

Welke stappen zijn gezet?

Voor de zomer van 2025 heeft u een besluit genomen over welke gebouwen meegenomen worden in dit project. De verduurzaming van de gebouwen vindt plaats op basis van de beschikbare energierapporten. Voor het toekomstbestendig maken zijn de plannen uitgewerkt en wij hebben u 14 oktober 2025 een raadsbrief gestuurd over de verdeling van het Buitenkansbudget voor verduurzaming en modernisering over de gebouwen. Er is een wisseling geweest van de projectleider van dit project. De uitvoering van de afgesproken maatregelen wordt voortvarend opgepakt.

Wat is er sindsdien gebeurd bij de gebouwen van derden die subsidie hebben ontvangen:

- **Dorpshuis:** Er is een voorlopig ontwerp gemaakt door architectenbureau Specht. Eind juni is er een afspraak met Installatiebedrijf Mensonides over onderzoek en advies voor de installatietechnische werkzaamheden en begin juli is er een afspraak met Bouwbedrijf Dijkstra over het maken van een kostenberekening voor de verbouwwerkzaamheden. Het streven van het bestuur is om eind dit jaar de werkzaamheden aan te kunnen besteden. En ook is besproken hoe wij als gemeente het bestuur kunnen ondersteunen om tot realisatie van de voorgenomen werkzaamheden te komen.
- **Got Tjark (en Toren Got Tjark):** Offertes zijn opgevraagd en de opdrachten moeten nog verstrekt worden. Dan wordt ook de start van de uitvoering duidelijk.
- **De Stag:** Architect De Jong heeft 3 tekeningen aangeleverd met verschillende scenario's voor het upgraden van de locatie. Het bestuur heeft De Jong gevraagd om voor de verschillende scenario's een raming te maken om te beoordelen waar de kosten op uit komen per scenario. Het bestuur kan dan beslissen voor welk scenario een aanbesteding kan worden gehouden. Na de bouwvakvakantie wil het bestuur een aanbesteding houden met 3 aannemers.

Wat is er sindsdien gebeurd bij de gebouwen van de gemeente:

- **Jachthaven:** Voor het seizoen is de warmwaterinstallatie vervangen voor € 30.000 ex btw deels uit Buitenkans en deels uit het MJOP. Inmiddels draait er een elektrische warmwatervoorziening. In april heeft de gemeente een adviesrapport ontvangen van Installatiebedrijf Mensonides over de staat van de andere installaties en een advies om deze te verduurzamen met een kostenraming. Voor de werkzaamheden wordt de komende maanden een bestek opgesteld zodat deze aanbesteed kunnen worden. Daarnaast liggen er een aantal plannen voor de verbouw van de toilet- en doucheruimte onder het restaurantgedeelte. Het is wenselijk om voor het restaurant een

aparte toiletgroep te hebben los van het algemene deel. Hiervoor moeten de offertes nog opgevraagd worden.

- **Gemeentehuis:** Architect De Jong heeft op 14 april zijn plannen voor de verbouw van het Gemeentehuis gepresenteerd aan het College. Naar aanleiding van de vragen die toen gesteld zijn past hij de plannen aan. Ook is er de afgelopen weken een onderzoek uitgevoerd door Adviesbureau Feijen naar het functioneren van de bestaande luchtbehandelingsinstallatie. Het rapport hebben wij inmiddels ontvangen. In dit rapport wordt een onderscheid gemaakt wat op zeer korte termijn al zou moeten worden uitgevoerd en welke maatregelen meegenomen kunnen worden met de eventuele toekomstige verbouw van het Gemeentehuis. Uit het rapport blijkt dat de huidige installatie al geruime tijd is uitgeschakeld.

Wat gaat er de komende tijd gebeuren?

- **Kittiwake, Werkplaats en het Koningshuis:** de planning voor de andere gemeentelijke gebouwen wordt verder uitgewerkt. De verduurzamingswerkzaamheden voor het Koningshuis worden qua planning afgestemd op die van de uitbreidingsplannen (het nieuwe-route-project).
- **Jachthaven:** vanuit de regiodeal is er € 40.000 extra beschikbaar voor de aanleg van een EMS systeem (Energy Management Systeem) voor de jachthaven, samen met zonnepanelen en een batterij voor dit systeem. Dit wordt meegenomen met de andere werkzaamheden om de jachthaven klaar voor de toekomst te maken.

Financiën

De subsidie via de Buitenkans Subsidieregeling is verleend aan de eigenaren van de niet gemeentelijke gebouwen. Voor de volledigheid nogmaals de verdeling van het Buitenkansbudget in de hiernavolgende tabel.

Locatie	Verduurzaming	Modernisering	Aanvullend budget / cofinanciering	Buitenkansbijdrage
Dorpshuis*	€ 188.000*	€ 329.000	€ 63.000	€ 517.000
Jachthaven	€ 110.000	€ 122.000	€ 67.000 DMJOP	€ 232.000
Kittiwake	€ 49.000	€ 89.000	€ 18.000 DMJOP	€ 138.000
Got Tjark*	€ 33.000*	€ 51.000	€ 35.000	€ 84.000
De Stag*	€ 237.000*	€ 157.000	€ 79.000	€ 394.000
Koningshuis	€ 31.000	Nieuwe Route	€ 28.000 DMJOP	€ 31.000
Toren Got Tjark	€ 22.000	€ 42.000	€ 16.000 DMJOP	€ 64.000
Gemeentehuis	€ 110.000	€ 179.000	€ 267.000 DMJOP	€ 289.000
Werkplaats	€ 20.000	€ 49.000	€ 269.000 DMJOP	€ 69.000
Buitenkansbijdrage	€ 800.000	€ 1.018.000		€ 1.818.000
Vorbereiding: projectleiding, expertise en bouwbegeleiding				€ 182.000
			TOTAAL	€ 2.000.000

* Derden ontvangen maximaal 75% vanuit Buitenkans. Aanvullend kan bijvoorbeeld de IMF-subsidieregeling worden gebruikt, eigen middelen ingezet of een duurzaamheidslening worden aangegaan. Voor de gemeentelijke gebouwen geldt dat er aanvullend budget zit in het DMJOP. Voor een nadere toelichting zie de raadsbrief van 14 oktober 2025.

Er zijn inmiddels kosten gemaakt op het voorbereidingsbudget voor de externe projectleider € 70.000 van de beschikbare € 182.000, en daarnaast zijn voor enkele gebouwen advieskosten gemaakt van in totaal € 14.000. Bij de jachthaven zijn al maatregelen uitgevoerd: daar is inmiddels € 36.000 van het uitvoeringsbudget besteed. Inclusief btw. Er is daarnaast € 400.000 betaald aan eerste voorschotten voor de subsidies.

Recent bent u geïnformeerd over de rijksbijdrage die Schiermonnikoog ontvangt in het kader van de gebiedsinvesteringen tranche 2+. Een raadsvoorstel voor de verdeling van deze middelen staat op 7

juli 2026 geagendeerd. Daarin stellen wij voor om € 750.000 beschikbaar te stellen voor verduurzaming. Dat zou o.a. ingezet kunnen worden om (een aantal) van de gemeentelijke gebouwen in plaats van aardgasvrij-ready daadwerkelijk aardgasvrij te maken.

Buitenkansproject Ontwikkeling van het Maritiem Kwartier

Het gebied bij de Oude Centrale, het voormalige KNRM-gebouw en het dorps huis noemen we het Maritiem Kwartier (voorheen de Gouden Driehoek). Er is qua uitstraling veel verbetering mogelijk. We willen het gebied opnieuw inrichten en vier eilander stichtingen willen hier een Maritiem Centrum realiseren. Met het Maritiem Centrum kunnen we het eilander erfgoed van de walvisvaart, reddingwezen en zeevaart laten zien aan onze gasten.

Welke stappen zijn gezet?

Het ontwikkelperspectief voor dit gebied is in april 2026 vastgesteld. De plannen voor dit gebied kunnen aan dit ontwikkelperspectief worden getoetst, zoals het woonplan voor de Oude Centrale, de plannen voor het dorps huis en de plannen voor de realisatie van het Maritiem Centrum.

De vier stichtingen: Stichting Willem Horsman, Stichting Nationale Walvisvaartcollectie, Stichting Clive Hellinga en Stichting Quadrant werken aan het rond krijgen van de businesscase voor het realiseren van een Maritiem Centrum Schiermonnikoog in de voormalige redschuur. Begin vorig jaar hebben ze vanuit het Buitenkansbudget een subsidie ontvangen waarvoor onder andere een bidbook is opgesteld. Deze subsidie is recent vastgesteld en daarmee afgerond. Het bidbook wordt gebruikt voor een aanvraag van een subsidiebijdrage uit het Waddenfonds en bij andere fondsen. Het Waddenfonds lijkt positief en heeft een aantal aanvullende vragen gesteld over de hardheid van de businesscase en financiering. Hierdoor is de definitieve aanvraag nog niet ingediend. Er is een nieuwe stichting opgericht voor het Maritiem Centrum Schiermonnikoog. De afgelopen periode is samen met architectenbureau Vandelune het ontwerp afgestemd op de verdere ontwikkelingen die in het gebied Maritiem Kwartier zullen plaatsvinden.

Wat gaat er de komende tijd gebeuren?

De raad heeft het college in april 2026 opdracht gegeven om verschillende zaken uit te werken voor de buitenruimte in dit gebied. Voor het reces zullen we aan de slag gaan met de opdrachtbeschrijving voor de inrichtingsschets van de buitenruimte. Over de daadwerkelijke inrichting zullen we de omwonenden en andere belanghebbenden betrekken. Op basis van een concrete inrichting kan ook de fasering worden aangebracht en de uiteindelijke kosten worden geraamd.

De komende periode zal de stichting van het Maritiem Centrum Schiermonnikoog met name de aandacht richten op de voorbereidingen voor de toekomstige inrichting en exploitatie. En het rondkrijgen van de definitieve businesscase. Op basis daarvan kan straks een go-no-go besluit worden genomen. Daarnaast wordt binnenkort de naam voor het Maritiem Centrum Schiermonnikoog bekend gemaakt.

Financiën

Onderstaande tabel geeft inzicht in de Buitenkansbijdrage aan het project Ontwikkeling van het Maritiem Kwartier:

Activiteit	Buitenkansbijdrage	Status
Fondsenwerving & businesscase (bidbook) MCS	€ 45.859	Subsidie vastgesteld mei 2026
Realisatie Maritiem Centrum	€ 400.000	Subsidie nog aan te vragen
Ontwikkeling buitenruimte	€ 4.141	Gereserveerd
TOTAAL	€ 450.000	

Recent bent u geïnformeerd over de rijksbijdrage die Schiermonnikoog ontvangt in het kader van de gebiedsinvesteringen tranche 2+. Een raadsvoorstel voor de verdeling van deze middelen staat op 7 juli 2026 geagendeerd. Daarin stellen wij voor om € 1 miljoen beschikbaar te stellen voor de ontwikkeling van de buitenruimte van het Maritiem Kwartier om zo alle ontwikkelingen in dit gebied met elkaar te verbinden en ook het dorpshuis daar goed op aan te sluiten. En te zorgen voor een duurzame uitnodigende buitenruimte in wat nu een rafelrandje is in het dorp.

Buitenkansproject Nieuwe route: inwoners aan zet

We wilden de inwoners zeggenschap en invloed geven op de verdeling van de € 10 miljoen voor leefkwaliteit. Door te kiezen voor een andere manier van participatie ontstaat er eigenaarschap bij iedereen die mee beslist. Daarom heeft u zich in december 2024 gecommitteerd aan het inzetten van een nieuwe-route-proces. U heeft de kaders daarvoor vastgesteld en € 1,3 miljoen beschikbaar gesteld aan de inwoners voor de projecten die zij zelf uitvoeren en waar zij zelf over de verdeling van het budget beslissen. Op 25 en 26 maart 2025 waren de plandagen voor het nieuwe-route-proces door en voor inwoners. In totaal praatten en besloten 49 deelnemers mee. Samen namen ze alle projecten door, bepaalden ze de voorwaarden en maakten ze keuzes.

Welke stappen zijn gezet?

Op 15 april 2025 is de uitkomst van het nieuwe-route-proces door u bekrachtigd. De projecteigenaren hebben buitenkanssubsidie aangevraagd voor hun projecten voor de deadline van 31 december 2025. Bijna alle aanvragen zijn toegekend. In februari 2026 hebben wij u met een raadsbrief (LIS 17 februari 2026) geïnformeerd dat we nog in gesprek zijn over de subsidieaanvraag van de Stichting Dier- en speelweide Schiermonnikoog. Wij hechten veel waarde aan de dier- en speelweide voor de leefbaarheid op het eiland. Met het bestuur is afgesproken te onderzoeken op welke wijze aanpassing van het plan mogelijk is van een nieuw gebouw naar het opknappen van het huidige dierverblijf en de speelweide. En op die manier te werken aan de toekomstbestendigheid van de dier- en speelweide. Dit onderzoek loopt. Daarnaast zijn voor diverse projecten al vaststellingsverzoeken binnengekomen ter afronding van hun project. Andere projecten zijn druk met de voorbereiding en de uitvoering. Bij Buitenkans Junior hebben de kinderen hun keuze gemaakt voor de projecten die zij belangrijk vinden voor de toekomst van Schiermonnikoog. Het project Natuur op het strand is geopend eind april 2026. En bijvoorbeeld de vergunning voor de aanleg van de padelbanen is verleend. Men wil na de zomer starten met de uitvoering. De mat voor de Dojo is aangekocht en de eerste liedjes voor het liedboek zijn opgenomen. Ieder pakt de uitvoering voor hun project in hun eigen tempo op. Enkelingen wachten nog op te nemen besluiten zoals de Surfclub na de Strandnota nu op de omgevingsvisie. En de openbare werkplaats op een onderzoek naar de mogelijkheid om dit te combineren met / op locatie van de gemeentelijke werkplaats.

Wat gaat er de komende tijd gebeuren?

Projecten die worden afgerond moeten binnen drie maanden een vaststellingsverzoek doen inclusief verantwoording van hun uitgaven. Die worden dan ter vaststelling voorgelegd aan het college. Andere projecten komen nu op stoom wat betreft de uitvoering. Daarnaast hopen we binnenkort een voorstel voor een aangepast plan van de Stichting Dier- en speelweide Schiermonnikoog te ontvangen, zodat die subsidieaanvraag ook kan worden afgerond. Parallel blijven we in gesprek met de projecten op de reservelijst en in het bijzonder het Koningshuis. Zij zijn druk bezig hun plannen verder uit te werken en zijn bezig met een Waddenfondsaanvraag. Als er budget overblijft schuift dat door naar het nieuwe-route-project voor het Koningshuis. En als zij inmiddels al voldoende budget hebben gevonden, naar de daarna volgende projecten op de reservelijst.

Financiën

Onderstaand een overzicht van de stand van zaken van de aangevraagde subsidies.

Project	Bedrag	Status
PTZ- Camerasysteem	€ 14.423,49	Vastgesteld en afgerond
Lytje Willem: Kittiwake	€ 25.000	Verleend, in uitvoering
Gottjark: Geluidsinstallatie	€ 49.999	Vastgesteld
Vocaal ensemble Steeuwsaun	€ 5.380	Vastgesteld
Dorpshuis: Bioscoop	€ 64.600	Verleend, in uitvoering
Logistiek Pluktuin	€ 25.000	Vastgesteld
Geluidsinstallatie Begraffenisvereniging	€ 1.200	Vastgesteld
Stag: presentatie faciliteiten	€ 66.000	Vastgesteld op werkelijke kosten € 64.833,08
Natuur op het strand	€ 25.000	Verleend, in uitvoering
Dojo Wadatsumi	€ 17.930	Verleend, in uitvoering
Walviskaken	€ 10.000 - € 1.000 = € 9.000	Verleend, in uitvoering
Buitenkans Junior	€ 65.000	Verleend, in uitvoering
Lietboek: eilander taal	€ 18.000	Verleend, in uitvoering
Witte Winde gebouw dier & speelweide	€ 350.000	Ontvangen, onderzoek aangepast plan
Rekwisieten toneelvereniging	€ 7.500	Verleend, in uitvoering
Openbare Werkplaats	€ 100.000	Verleend, in afwachting locatie
Padelbanen	€ 300.000	Verleend, vergunning verleend, in uitvoering
Surf Accommodatie	€ 40.000	Verleend, in afwachting van Omgevingsvisie
Dansend door het leven	€ 11.000	Verleend, in uitvoering
Zwaluwtuil	€ 17.500	Verleend, in afwachting vergunningsaanvraag
Gottjark verlichting	€ 4.000 - € 4.000 = € 0	Teruggetrokken
Exporuimte Koningshuis	€ 82.467 + € 5.000 = € 87.467	Verleend, in afwachting vergunningsaanvraag en afspraken met gemeente als eigenaar, 1° op reservelijst
TOTAAL	€ 1.300.000	